

Koulu ja kulttuuri

KOULU JA KULTTUURI

**»Koulu ja menneisyys XXIII»
Suomen kouluhistoriallisen
seuran julkaisuja 1985**

**Werner Söderström Osakeyhtiö
Porvoo - Helsinki - Juva**

© Suomen kouluhistoriallinen seura ja WSOY 1985

ISBN 951-0-13201-2

WSOY:n graafiset laitokset
Porvoo 1985

Esipuhe

Suomalainen kulttuuri on viettänyt tätä vuotta 1985 juhluvuotena nimenomaan Kalevalan merkeissä. Moni suomalainen on perehtynyt Kalevalaan jo koulussa, sillä koulun keskeisiä tehtäviä on aina ollut oman maan kulttuurin siirtäminen tuleville sukupolville.

Suomen kouluhistoriallinen seura täyttää tänä kulttuurin juhluvuonna 50 vuotta. Seura on pyrkinyt toiminnallaan herättämään kouluhistorian tutkimusta ja harrastusta. Yhtenä sen keskeisenä toimintamuotona on ollut oman vuosikirjan julkaiseminen. Ensimmäinen vuosikirja »Koulu ja menneisyys» ilmestyi v. 1936. Silloin sen kustansi WSOY. Pitkä ajankaari täyttyy, sillä WSOY on nyt tukenut kouluhistoriallista tutkimustyötä julkaisemalla seuran juhlakirjan. Suomen kouluhistoriallinen seura lausuu parhaimmat kiitokset kustantajalle.

Tämä juhlakirja kertoo eri koulujen kulttuuritoiminnasta. Siksi juhlakirja on kunnianosoitus tätä työtä tehneille opettajille. Suomen kouluhistoriallinen seura tuo juhlakirjan antavan tukea uudelle kulttuurityölle, jolla on pitkä ja arvokas historia takanaan.

Toimituskunta
Martti T. Kuikka, puheenjohtaja
Jouko Kauranne
Erkki Merimaa
Urho Somerkivi

Sisällys

Esipuhe 5

- Urho Somerkivi Kansanopetuksen opetussuunnitelmat kulttuurin siirron kuvastajina 7
- Jouko U. Kauranne Kulttuurin vaikutus alakansakoulun opetussuunnitelmiin 29
- Aimo Halila Suomen kansakouluväen ulkomaisista opintomatkoista 1880- ja 1890-luvulla 63
- Martti T. Kuikka Suomalainen kulttuuri yläkansakouluseminaarien harrastustoiminnassa 1920- ja 1930-luvulla 80
- Antti Henttonen Opettaja kulttuurityön tekijänä 107
- Erkki Kuujo Monikielisen Viipurin koululaitos 129
- Kyösti Kiuasmaa Nuoren tasavallan oppikoulukulttuuri 137
- M. O. Karttunen Kansanopiston kulttuuritehtävä 158
- Erkki Merimaa Suomenkieliset koulut ulkomailla 178
- Martti T. Kuikka Piirteitä Suomen kouluhistoriallisen seuran toiminnasta vuosina 1935–85 190
- Luettelo edellisten vuosikirjojen kirjoituksista 207